

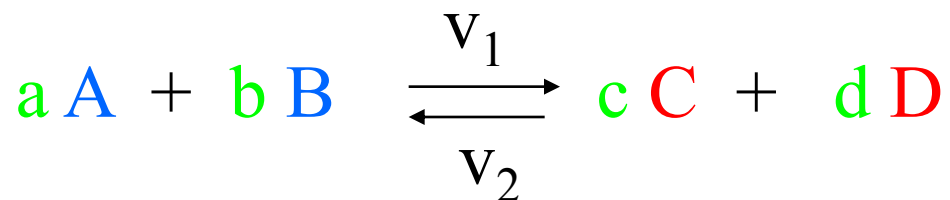

5.

seminář LC

© Biochemický ústav LF MU (V.P.) 2010

Chemická rovnováha :

$$v_1 = k_1 \cdot [A]^a \cdot [B]^b \quad \leftarrow \text{Guldberg Waage}$$

$$v_2 = k_2 \cdot [C]^c \cdot [D]^d \quad v_1 = v_2$$

$$k_1 \cdot [A]^a \cdot [B]^b = k_2 \cdot [C]^c \cdot [D]^d$$

$$K = \frac{k_1}{k_2} = \frac{[C]^c \cdot [D]^d}{[A]^a \cdot [B]^b}$$

Rychlost reakce :

$$\sim \frac{\Delta [A]}{\Delta t}$$

$$K = \frac{k_1}{k_2} = \frac{[C]^c \cdot [D]^d}{[A]^a \cdot [B]^b}$$

rovnovážná
konstanta

rychlostní
konstanty

součin koncentrací reakčních
produktů
" "
výchozích
látek

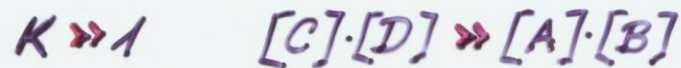
rovnováha → podíl
je konstantní

Rovnovážný stav izolovaného systému

rovnovážná konstanta

$$K = \frac{k_1}{k_2} = \frac{[C] \cdot [D]}{[A] \cdot [B]}$$

„Poloha“ rovnováhy $K \approx 1$ dokonale vratné reakce

posun reakce doprava,
ve prospěch produktů

posun reakce doleva

RYCHLOSTNÍ KONSTANTA

$$k = A \cdot e^{-E_{\text{akt}}/RT}$$

aktivační energie

Arrheniova konstanta (srážky molekul)

$$v = k \cdot [A]$$

kinetická rovnice

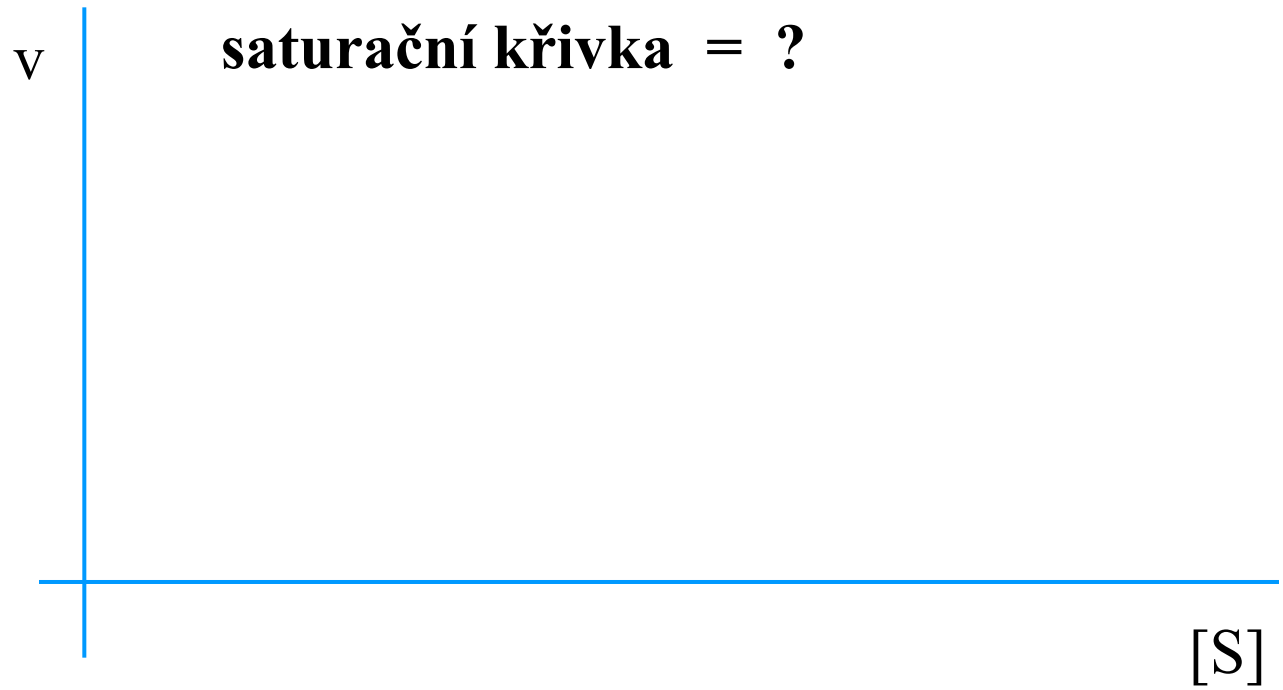
$$v = - 1 / a \cdot \Delta[A] / \Delta t$$

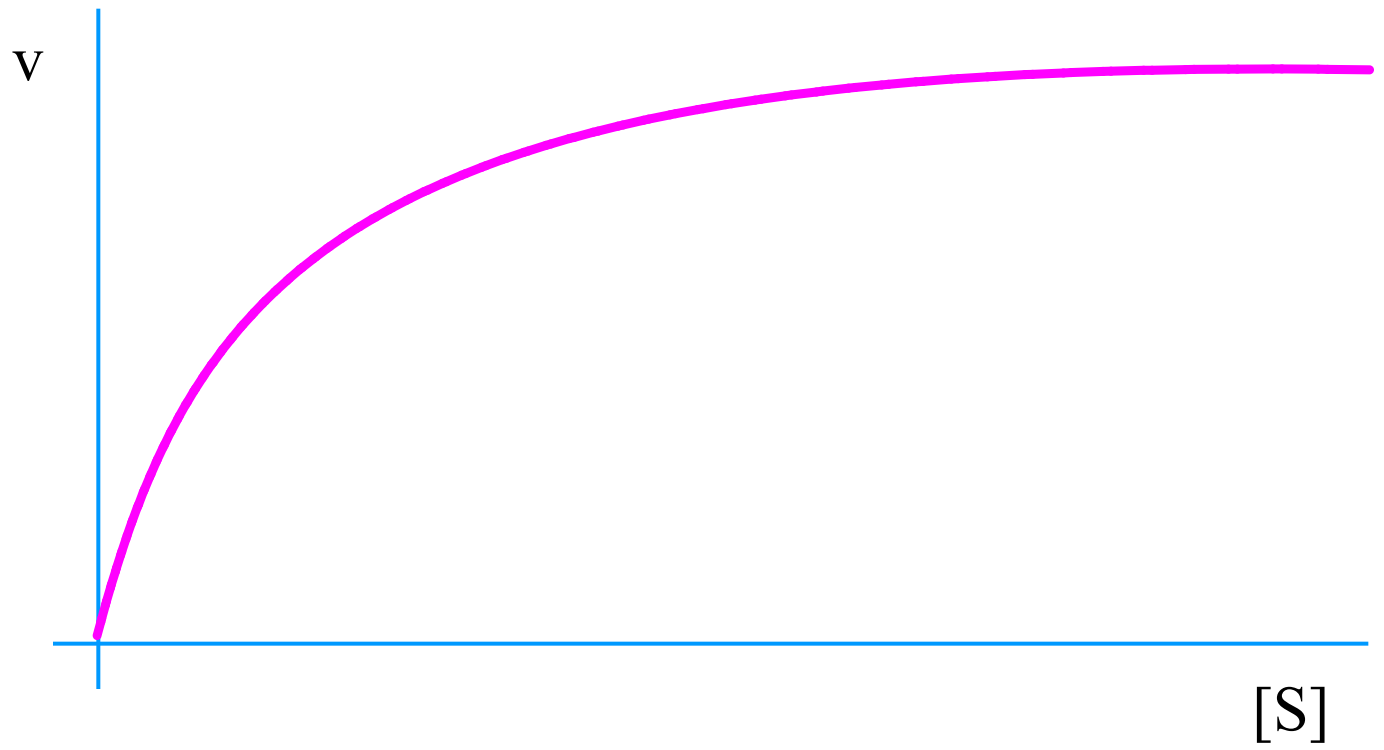
$$v = - 1 / b \cdot \Delta[B] / \Delta t$$

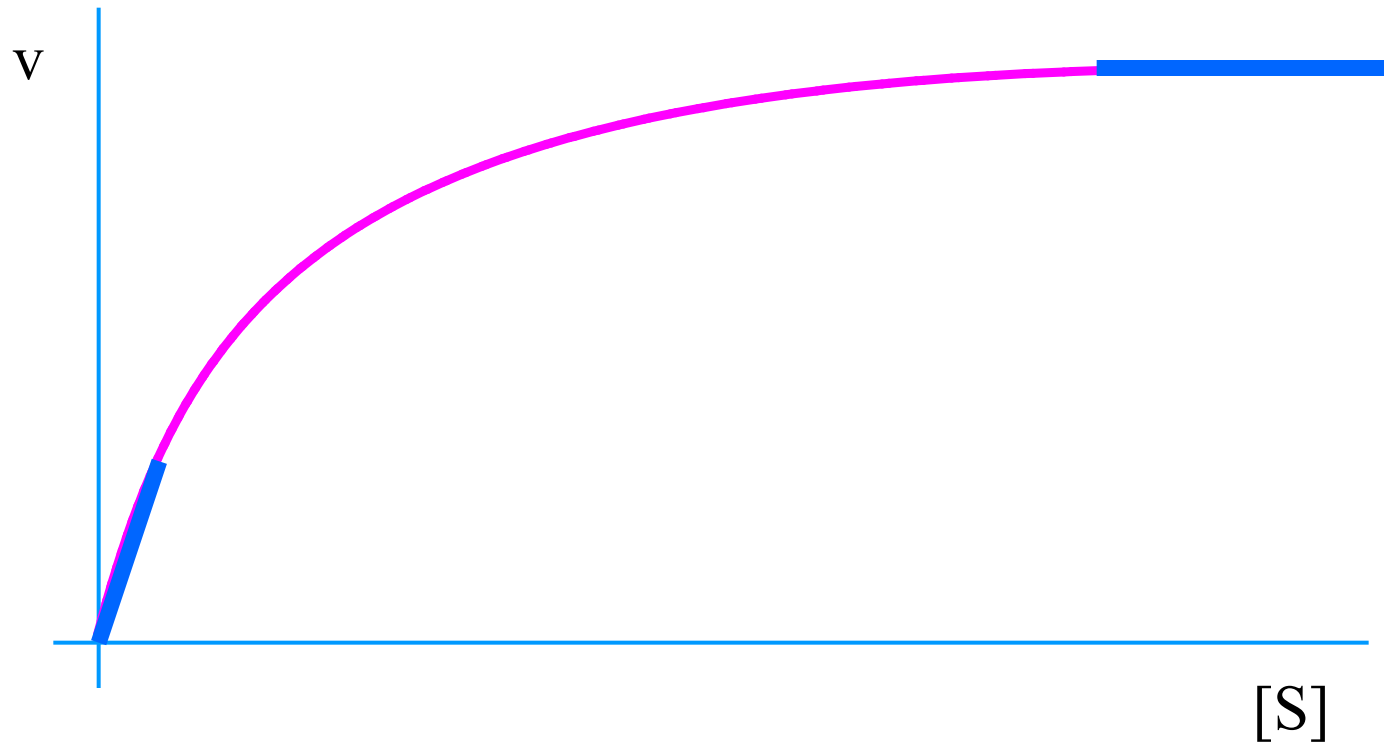
$$v = 1 / c \cdot \Delta[C] / \Delta t$$

$$v = 1 / d \cdot \Delta[D] / \Delta t$$

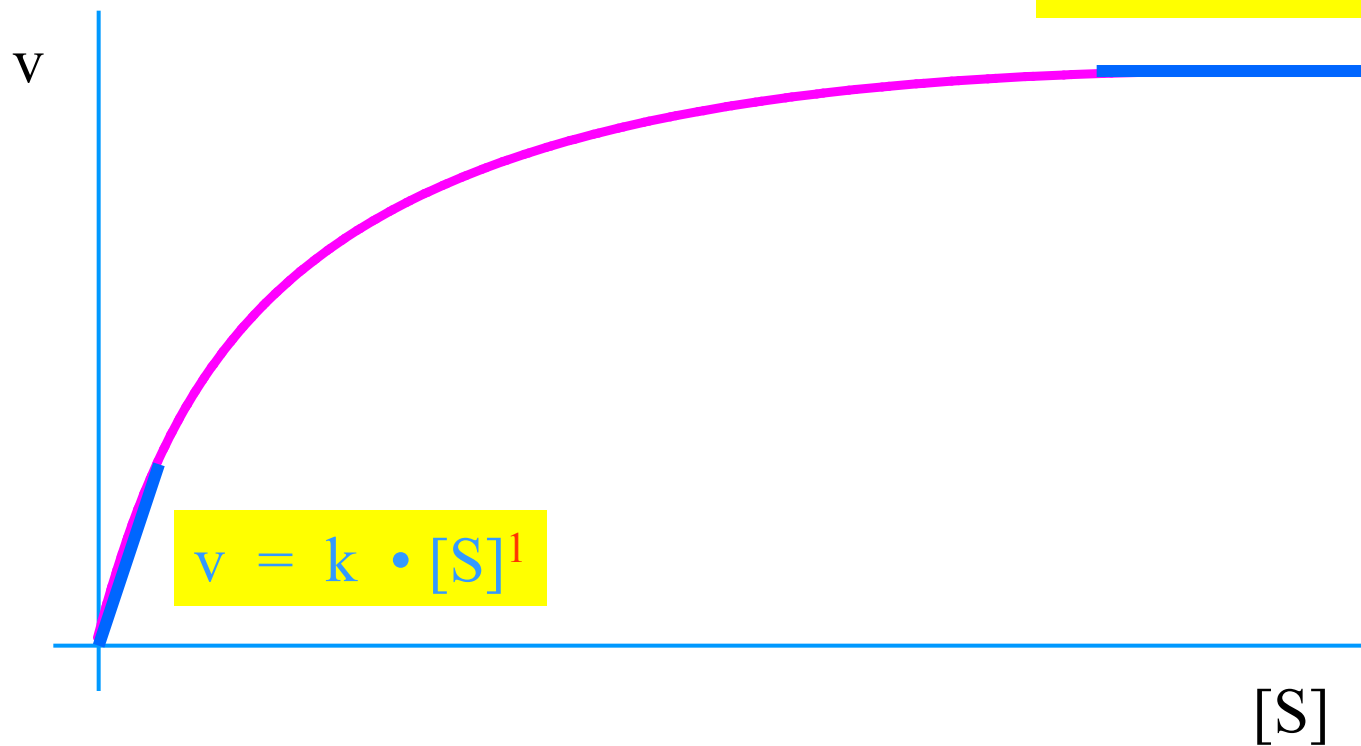

Reakce 1. a 0. řádu :

$$\begin{aligned}v &= k \cdot [S]^0 \\ &= k \cdot 1 \\ &= k\end{aligned}$$

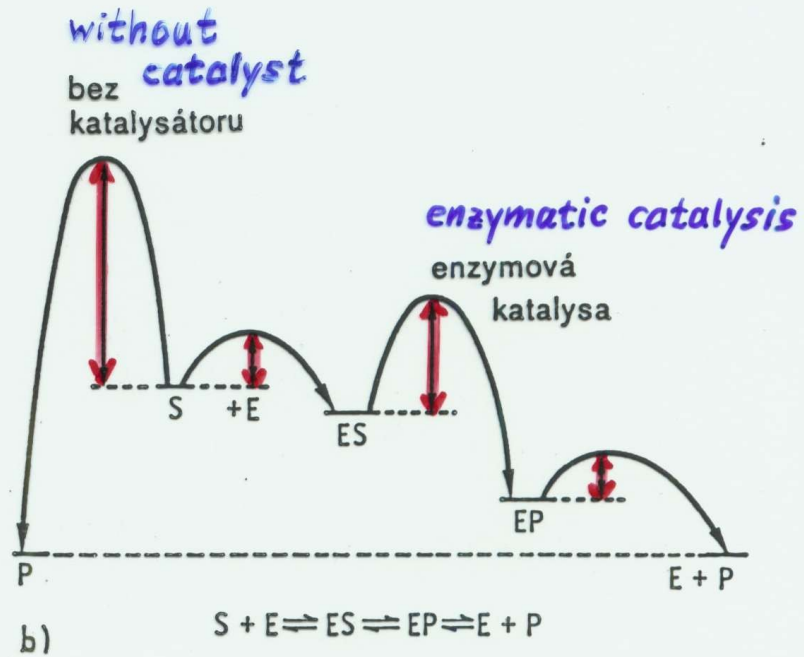
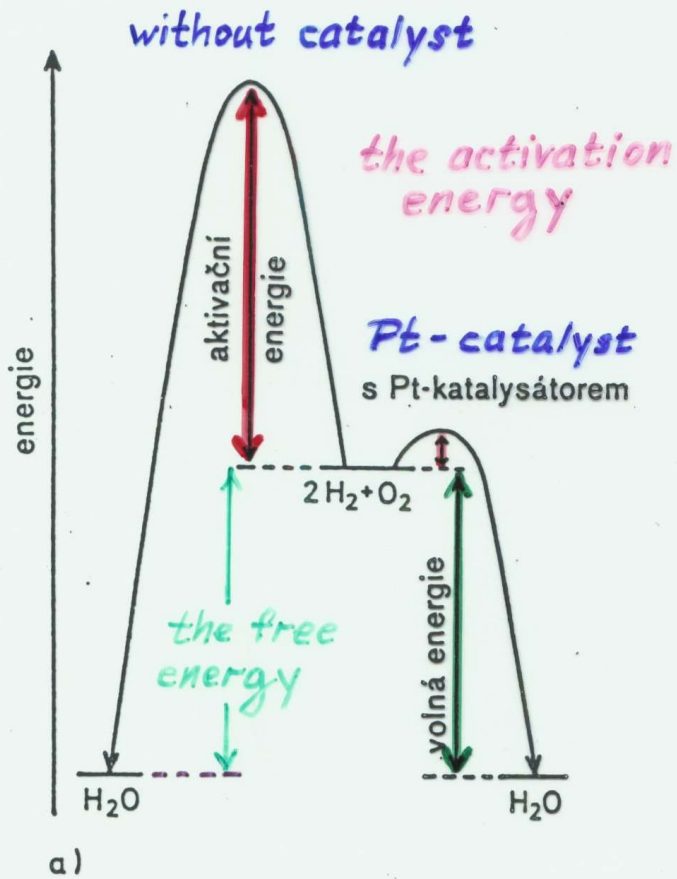
Přítomnost katalyzátoru - urychlené dosažení rovnováhy,
nezměněna poloha rovnováhy

Změna složení rovnovážné směsi:

- ustavení nové rovnováhy
nezměněna poloha rovnováhy

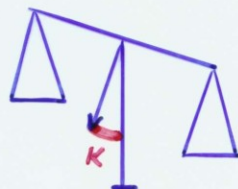
Změna vnějších podmínek (teplota, tlak, objem):
- posun rovnováhy tak, že se vnější působení oslabí; princip akce a reakce (Le Chatelierův)

Porušení rovnováhy vnějším zásahem (**akce**)
vyvolává proces (**reakci**), který se snaží vnější
zásah zrušit.

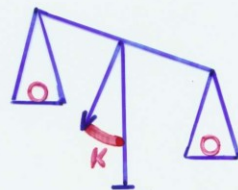

Katalyzátor

- látka, která urychluje chemickou reakci a není přitom spotřebována
- neposunuje rovnováhu

shodný účinek na
reakční rychlost u
dopředné i zpětné
reakce

the same effect on
the rate of the
forward and reverse
reactions

A catalyst

- a chemical that accelerates (or speeds up) a chemical reaction without being consumed
- will not cause equilibrium to shift

